

Verklaring over antisemitisme

Met verontrusting nemen de Nederlandse bisschoppen kennis van een sterke toename van antisemitische uitingen in West-Europa en, helaas, ook in Nederland.

De situatie in het Midden-Oosten baart ons grote zorgen. Met leedwezen zien wij hoe het geweld de samenleving in Israël en de Palestijnse gebieden ontwricht. Met leedwezen zien wij hoe het conflict ook de heilige plaatsen en de religieuze feesten van de drie Abrahamitische godsdiensten niet ongemoeid laat. Met grote waardering volgen wij de activiteiten van hen die blijven streven naar vrede, naar een oplossing van het conflict die recht doet aan beide partijen.

Onze zorgen worden gedeeld door vele inwoners van Nederland, die zich betrokken voelen bij de dramatische gebeurtenissen in Israël en de Palestijnse gebieden. Met hen verlangen wij dat er een einde komt aan het militaire geweld in de Palestijnse gebieden en de aanslagen in Israël. Met hen wijzen wij iedere goedkeuring of iedere religieuze rechtvaardiging van terreur tegen onschuldige burgers van de hand. In ons land heeft iedereen de vrijheid uiting te geven aan de eigen betrokkenheid en solidariteit met Israël, met de Palestijnen, of met beide. Iedereen heeft de vrijheid kritiek te leveren op politieke keuzes en het feitelijk optreden van beide partijen. Deze vrijheid mag echter geen vrijbrief zijn om op te roepen tot haat jegens en discriminatie van een bepaalde groepering of een heel volk.

Helaas hebben we ook moeten constateren dat, mede vanwege hun diepe en wezenlijke

verbondenheid met de staat Israël, leden van de joodse gemeenschap in ons land in toenemende mate het slachtoffer worden van verbaal en fysiek geweld. De media hebben de afgelopen maanden een groot aantal antisemitische incidenten gesignaleerd, waarbij ook kinderen en ouderen niet werden ontzien. Er is duidelijk sprake van groeiende angst en onzekerheid onder onze joodse medeburgers.

In 1995, in het vijftigste bevrijdingsjaar, hebben wij een eerste bisschoppelijk schrijven over de relatie van de Rooms-Katholieke Kerk met het jodendom gepubliceerd. Daarin getuigden wij van de wezenlijke en blijvende betekenis van de joodse godsdienst voor het christendom. Wij wezen uitdrukkelijk de traditie van kerkelijk anti-judaïsme af, in het bewustzijn dat deze traditie mede heeft bijgedragen tot het ontstaan van een klimaat waarin de sjoa kon plaatsvinden, de moord op de joden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Ook veroordeelden wij, met paus Johannes Paulus II en met andere Bisschoppenconferenties, elke vorm van antisemitisme als een zonde tegenover God en de mens. In dit verband schreven wij: "Vooroordelen en vormen van antisemitisme steken telkens weer de kop op in onze samenleving. Dit vraagt om waakzaamheid en beslistheid."

Vanuit deze overtuiging beschouwen wij het

als onze plicht nu opnieuw elke vorm van antisemitisme ten sterkste te veroordelen.

Op 4 mei herdenken wij de slachtoffers van het Nazi-regime, onder wie meer dan honderdduizend joodse Nederlanders. Op 5 mei vieren we onze bevrijding en onze vrijheid, een groot en kostbaar goed. Met deze verklaring willen wij oproepen tot verzet en protest tegen tendensen in onze samenleving, die de joodse gemeenschap het gevoel van veiligheid en vrijheid ontnemen. De geschiedenis heeft ons geleerd in dezen

waakzaam te zijn en te blijven. Tegelijkertijd roepen de bisschoppen de gelovigen op te blijven bidden voor een spoedig einde van het geweld en voor een vreedzame en rechtvaardige oplossing van het conflict in Israël en de Palestijnse gebieden.

Utrecht, 3 mei 2002

ADRIANUS KARDINAAL SIMONIS
*voorzitter Nederlandse
Bisschoppenconferentie*